

NR 1 2009

Kulturarv Östergötland

Kulturarv
Östergötland

Söderköping på gång

I Söderköping arbetar man medvetet med att utveckla och förstärka sitt kulturarvsarbete.

I kommunen lyfts på flera sätt historien fram på olika sätt.

En del av arbetet syns via hemsidor på nätet, annat på biblioteket.

Dessutom kommer vårens Kulturarvsdag att hållas i Söderköping!

Ni kan i detta nyhetsbrev också läsa om vårt filmarbete, om planerna på ett östgötskt musikarkiv och om en privatforskare som fastnat för skjutsväsendet i länet. Dessutom berättar vi om våra kommunresor och att man numera även kan hitta historiska kartor på Kartsök.

Söderköping arbetar intensivt

...med sitt kulturarv just nu. Kommunen håller sin historia högt. Och det är inte bara medeltiden man vill lyfta fram. Man har nyligen lagt ut en trevlig digital berättelse om Söderköpings historia på kommunens hemsida. Den är indelad i ett antal tematiska kapitel och är väl värd att titta närmare på. Läs mer [här](#).

På biblioteket händer det också mycket under våren. Den lokalthistoriska miljön har byggts om och gjorts mer inbjudande. I samverkan med läns museet invigs två historiska utställningar; en om modernismen och en i serien "Lokalthistoriska utställningar på bibliotek". Den senare behandlar kanalens första tid i Söderköping. Dessutom anordnas en föreläsningsserie om Söderköpings historia.

Inte nog med det. Som ni kan läsa mer om i nedanstående artiklar arrangeras även vårens Kulturarvsdag i Söderköping. För att lyfta kulturarvet och arbeta mer strategiskt med kultur- och kulturarvsfrågorna i kommunen tas också under våren fram ett nytt kulturarvsprogram.

Kulturarvsdag i Söderköping

Vårens Kulturarvsdag kommer att hållas i Söderköping i samverkan med Söderköpings kommun. Det är första gången den arrangeras här och vi tycker att det passar alldeles utmärkt med tanke på allt positivt som är på gång just nu i kommunen.

Under dagen kommer kulturarvspriset för 2008 att delas ut av ÖLFA. Vi kommer också att få veta mer om de arkeologiska grävningar som gjorts i Söderköping. Privatforskaren Kaj Kjellström föreläser om sitt arbete med att dokumentera det östgötska skjutsväsendet och vi som träffas kommer också att få veta mer om de östgötska torpen liksom om läns museets projekt, K-märkt på schemat. Vi får även ett smakprov på vad Birger Jarljubileet 2010 kommer att erbjuda. Läs mer [här](#).

Kartor på Kartsök

Vi fortsätter att utveckla tjänsten Kartsök. Det har visat sig att många uppskattar möjligheten att via vår kartingång på ett enkelt sätt få direktträffar in i databaserna. Det här har förenklat vägen in mot arkiv, bilder, böcker och föremål.

Nytt är att vi nu också direktlänkat mot historiska kartor. När du väljer en socken får du en automatisk träff in i Lantmäterimyndigheternas kartor. Här finns mängder av intressanta kartor och handlingar, bland annat skifteskartor. För att se själva kartan kan man enkelt ladda ned ett gratisprogram, kallat Dj-vu. Läs mer [här](#).

Garveriarbetare i Söderköping.

Bild: Söderköpings kommun

Söderköpings
kommun

För första gången
arrangeras Kulturarvsdagen
i Söderköping.

Bild: Söderköpings kommun

Östergötlands län

Det går nu att nå
historiska kartor från vår
kartsöksfunktion.

Bild: Kulturarv Östergötland

Östgötskt musikarkiv

Under namnet Östergötlands musiksamlingar har ett projekt startats för att undersöka möjligheterna att skapa ett arkiv som samlar och tillgängliggör det musikaliska kulturarvet i Östergötland. Tillsammans med studieförbundet Sensus vill man börja gräva i östgötarnas gömmor efter musikaliska skatter. Arbetet sker även i samverkan med Kulturarv Östergötland.

Genom inventeringen dokumenteras behoven av insatser för att bevara och tillgängliggöra materialet samt börja ta emot det som man vill lämna till arkivet. Det kan röra sig om noter, inspelningar, foton, konsertprogram, repertoarlister, affischer, klippböcker och mycket annat. Läs mer [här](#).

Ett projekt kring det musikaliska kulturarvet i Östergötland.

Bild: Katarina Hammarström

Det forskas om gästgiverier

Privatforskaren Kaj Kjellström har i flera års tid intresserat sig för det östgötska skjutsväsendet. I sin forskning har han borrar sig ned i de omkring 120 gästgiverier och skjutshåll som ingick i landets kommunikationssystem inom nuvarande Östergötlands gränser.

Via ihärdigt detektivarbete har materialet efterhand vuxit både i bredd och djup. Kartor, föremål och beskrivningar har skannats och fotograferats av. Meningen är att till hösten ge ut en bok i ämnet. Hemsidan för projektet har tagits fram i samverkan med Kulturarv Östergötland. Läs mer [här](#).

Värna före detta gästgivar-gård.

Bild: Kaj Kjellström

Nya filmer från Ödeshög

Vårt arbete med att dokumentera den östgötska filmskatten fortsätter. Mycket av kraften ligger just nu i att samla in och tillgängliggöra privat Linköpingsfilm via projektet Linköping på film. Hundratals filmer håller på att inventeras och digitaliseras. Läs mer [här](#).

Vid sidan av detta pågår inventering av annan östgötafilm. Här kan nämnas en samling Ödeshögsfilmer som nu finns med på Östgötafilms hemsida. Sammanlagt ett 25-tal filmer från kommunen har inventerats. Vi har också lagt ut nya "snuttar" till några av filmerna. De visar bland annat karnevalen i Ödeshög och friidrott på idrottsplatsen. Läs mer [här](#).

Filmen "Karneval i Ödeshög" finns nu med på Östgötafilms hemsida.

Bild: Ödeshögs hembygdsförening

Övrigt

Ambitionen att hitta gemensamma strategier för hur vi arbetar med vårt kulturarv i länet fortsätter. I Kulturarv Östergötlands resor runt i kommunerna står Ödeshög och Finspång nu på tur. Vid dessa kommunbesök diskuteras både regionala och lokala frågor och hur vi tillsammans kan hitta nya vägar framåt. En påtaglig effekt av denna diskussion är de kommunala kulturarvsprogram som växer fram i länet. I exempelvis Mjölby och Söderköping räknar man med att vara klara med sina program under året.

Det har visat sig att vårt arbete med att utveckla de lokalthistoriska rummen på biblioteken har rönt ett intresse även på nationell nivå. Senast var det Västra Götaland som var här för att titta närmare på hur vi arbetar. Vi fick mycket beröm och kanske får vi efterföljare där.

I Ödeshög utvecklas den digitala hembygdsboken vidare. Ett intensivt arbete pågår nu med att lägga in digitalt material mot en GIS-karta. Ett exempel på detta kan man se kring Ödeshögs samhälle där man lagt in uppgifter kring en hel del av torpen i trakten. Du kan gå in i den digitala hembygdsboken och nå materialet via deras Kartsök. Läs mer [här](#).

Utvecklingen inom hembygdsvården mot att lägga ut egna hemsidor fortsätter. Vi kan tipsa om exempelvis Östgöta-Dal i Vadstena kommun, Kimstad i Norrköpings kommun och Rappestad i Linköpings kommun. På Östgöta-Dals sida har man bland annat startat en serie med "Månadens bild". Läs mer [här](#).

Månadens bild på Östgöta-Dals hembygdsförenings hemsida.

Bild: Östgöta Dals hembygdsförening

Redaktör.....Dan Malmsten

dan.malmsten@ostergotlandslansmuseum.se

Grafisk form.....Charlotte Fahlén